

บทที่ 2

อารยธรรมยุคพระเวทและยุคมหากาพย์

เค้าโครงเรื่อง

1. ยุคพระเวท
 - 1.1 คัมภีร์พระเวท
 - 1.2 ชนชาติอารยัน
 - 1.3 ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ และการปกครองของอารยัน
2. ยุคมหากาพย์
 - 2.1 รามายณะ
 - 2.2 มหาภารตะ
 - 2.3 สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองที่ปรากฏในมหากาพย์
3. อารยธรรมอินโด-อารยัน
 - 3.1 ศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู)
 - 3.2 ศาสนาเชน
 - 3.3 ศาสนาพุทธ

สาระสำคัญ

1. คัมภีร์พระเวทซึ่งมี 3 เล่ม เรียกว่าไตรเพท คือ ฤคเวท สามเวท ยชุรเวท โดยเฉพาะเล่มแรกได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับชนพวกอารยัน เช่น อารยันเป็นพวกเร่ร่อน ได้อพยพมาจากบริเวณทะเลสาบแคสเปียน เข้ามาตั้งถิ่นฐานในอินเดีย ฯลฯ รวมทั้งบ่งบอกถึงลักษณะสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของพวกอารยัน

2. วรรณกรรมเรื่องรามายณะและมหาภารตะก็เช่นเดียวกันกับคัมภีร์พระเวท คือได้ให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับชนพวกอารยัน เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง รวมทั้งการสร้างอารยธรรมของพวกตนขึ้นมา เรียกว่าอารยธรรมยุคพระเวทและยุคมหากาพย์

3. ยุคมหากาพย์ พวกอารยันได้สร้างอารยธรรมของตนขึ้นมาเรียกว่าอารยธรรมอินโด-อารยัน หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอารยธรรมยุคมหากาพย์ ยุคต้นมหากาพย์ได้สร้างศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) ขึ้นมา และในปลายมหากาพย์ได้เกิดศาสนาเชนและศาสนาพุทธขึ้นในอินเดีย โดยมีเป้าหมายเหมือนกันคือปฏิรูปสังคมระบบวรรณะให้หมดไป ซึ่งก่อนหน้านี้พวกพราหมณ์ได้กุมการนำทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยอาศัยโครงสร้างทางสังคมเป็นพื้นฐาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกลักษณะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองยุคพระเวทและยุคมหากาพย์ได้
2. อธิบายระบบวรรณะรวมทั้งขั้นตอนชีวิต 4 ชั้นได้
3. อธิบายเป้าหมายของศาสนาเชนและศาสนาพุทธรวมทั้งประวัติและหลักธรรมที่สำคัญ ๆ ของศาสนาทั้งสองได้

จากการเรียนบทที่ 1 นักศึกษาได้ทราบถึงการเกิดและความเสื่อมอารยธรรมลุ่มน้ำสินธุโดยละเอียดมาแล้ว ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้อารยธรรมลุ่มน้ำสินธุเสื่อม เชื่อกันว่าเกิดจากการรุกรานของชนพวกอารยัน หลังจากนั้นอารยันจึงแผ่ขยายอิทธิพลของตนลงมาทางใต้และทางภาคกลางของอินเดีย ได้แก่ บริเวณลุ่มแม่น้ำคงคาและแม่น้ำพรหมบุตร ต่อมาชาวอารยันก็ได้สร้างสมอารยธรรมของตนเองขึ้นมา เรียกว่าอารยธรรมอินโด-อารยัน อารยธรรมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์ ศาสนาเซน และศาสนาพุทธ ดังจะกล่าวต่อไป

1. ยุคพระเวท

ในการศึกษาประวัติศาสตร์อินเดีย เรื่องราวของพวกอารยันนับว่าสำคัญมาก ชาวอารยันไม่ใช่ชาวอินเดีย แต่เป็นพวกที่อพยพมาจากต่างประเทศ และมาสร้างอารยธรรมอินโด-อารยันในอินเดีย ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ อารยธรรมทางศาสนา เช่น ศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) ศาสนาเซน ศาสนาพุทธ ศาสนาเหล่านี้เป็นต้นแบบภาษา วรรณกรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม รวมทั้งเป็นบ่อเกิดขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ อีกด้วย

1.1 **คัมภีร์พระเวท** หลักฐานที่สำคัญให้รายละเอียดเกี่ยวกับพวกอารยันมี 2 อย่าง คือ คัมภีร์พระเวท และมหากาพย์ (Vedas and Epics) พระเวทมี 3 เล่ม คือ ฤคเวท สามเวท ยชุรเวท เรียกว่า ไตรเวท ต่อมาเมื่ออารยธรรมเพิ่มเติม มหากาพย์มี 2 เล่ม คือ รามายณะและมหาภารตะ

ฤคเวทเกิดขึ้นประมาณ 1,500 ปีก่อนคริสตกาล เป็นคัมภีร์ที่เก่าแก่ที่สุด และให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของพวกอารยันไว้เป็นจำนวนมาก จนนักโบราณคดีเรียกสมัยของอารยันว่า ยุคพระเวท

1.2 **ชนชาติอารยัน** เราชาวไทยคุ้นกับคำว่า อริยกะ ในความหมายเดียวกับคำว่า อารยัน อริยกะเป็นเผ่าพันธุ์ของพระพุทธเจ้าที่เราเคารพนับถือคู่กับคำว่า **มิถักกะ** ได้แก่ ชนพื้นเมืองอินเดีย บางครั้งเรียกว่าทราวัท ถิ่นเดิมของอารยันสันนิษฐานว่าอาศัยอยู่ทางภาคกลางของทวีปเอเชีย บริเวณรอบ ๆ ทะเลสาบแคสเปียน ต่อมาได้อพยพไปสู่ที่ต่าง ๆ ของโลก แบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ได้ดังนี้

กลุ่มแรก อพยพไปทางตะวันตกและกระจายไปเป็นพลเมืองของประเทศต่าง ๆ ในยุโรป น่าจะได้แก่ประเทศเยอรมนี ออสเตรีย ฮังการี โปแลนด์ ฯลฯ กลุ่มนี้เรียกว่า ยูโรเปียน-อารยัน (European-Aryans)

กลุ่มที่สอง อพยพไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เข้าไปในประเทศอัฟกานิสถาน และขยับขยายไปทางทิศตะวันตกเข้าไปยังบริเวณอ่าวเปอร์เซีย เรียกว่าอิราเนียน-อารยัน (Iranian-Aryans)

กลุ่มที่สาม อพยพไปทางตะวันออกเฉียงใต้ไปทางช่องเขาโคเบอร์และโบลัน (Khyber Pass and Bolan Pass) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของอินเดีย ได้อาศัยอยู่ตอนเหนือระยะหนึ่ง ซึ่งน่าจะเป็น ลุ่มน้ำสินธุ แล้วจึงอพยพลงมาตอนกลางและตอนใต้ของอินเดีย เรียกว่า อินโด-อารยัน (Indo-Aryans)

อินโด-อารยัน เป็นกลุ่มชนที่เราต้องศึกษาเพราะว่าชนกลุ่มนี้มีบทบาทในประวัติศาสตร์ของอินเดียและของโลกเป็นอย่างมาก นักประวัติศาสตร์บางท่านสรุปว่า “อินเดียเป็น หนึ่งบุญคุณอารยัน ไม่มีอารยันไม่มีอินเดีย”

1.3 ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ และการปกครองของอารยัน*

1.3.1 ลักษณะสังคม ในสมัยพระเวท สังคมของอารยันเริ่มก่อตัวเป็นชนชั้น 3 ชั้น คือ นักรบ สามัญชน พระ จะเห็นได้ว่าบทบาทของนักรบหรือกษัตริย์ (ผู้ปกครอง) นั้น จะอยู่ในระดับแนวหน้าเสมอ สถานภาพของชนกลุ่มนี้จัดอยู่ในชั้นดี หรือจัดว่าดีที่สุดในชั้นดี พระ หรือนักบวชถูกจัดไว้รั้งท้ายในชนชั้น แต่ต่อมาในสมัยมหากาพย์ การแบ่งแยกผิวระหว่างอารยัน กับทราวิชปรากฏชัดเจนนยิ่งขึ้น ระบบชนชั้นคือวรรณะ (Caste) จึงเข้มแข็งขึ้นตามลำดับ พวกเขาพยายามชิงการนำในกลุ่มชนจากนักรบหรือกษัตริย์และสามารถกุมการนำได้ โครงสร้างทางสังคมจึงเป็นพราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร หรือบางครั้งกษัตริย์กุมการนำได้ จึงเป็น กษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ ศูทร กล่าวโดยสรุป โครงสร้างทางสังคมของอารยันเป็นพื้นฐาน โครงสร้างทางสังคมอินเดียในปัจจุบัน ”กรณีนี้มีผู้แย้งว่า ปัจจุบันรัฐธรรมนูญอินเดียกำหนดไว้ว่า ไม่มีโครงสร้างทางสังคมแบบวรรณะ แต่พฤติกรรมดูเหมือนว่าโครงสร้างทางสังคมดังกล่าว ยังทรงอิทธิพลอยู่ทุกหนทุกแห่งในประเทศ

1.3.2 ลักษณะเศรษฐกิจ ชาวอารยันดำรงชีพด้วยการเกษตร คือ การเลี้ยงปศุสัตว์ วัวเป็นสัตว์แสดงความมั่งคั่ง รองลงมา คือ ม้า แพะ แกะ ต่อมาอารยันได้ขับไล่พวกทราวิช ให้ถอยร่นลงมาทางใต้ถัดจากที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุและที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา และได้ยึดที่ราบลุ่มแม่น้ำทั้งสองพัฒนาเป็นการปลูกพืชเกษตร คือ การทำนา ทำไร่ แต่ก็ไม่ได้ละอาชีพเดิม คือ การเลี้ยงปศุสัตว์ อาชีพอื่น ๆ มีช่างไม้ ช่างประดิษฐ์อาวุธสงคราม เช่น ขวาน หอก ดาบ

*ผู้เขียนจะใช้คำว่า อารยัน แทนคำว่า อินโด-อารยัน ในที่ทุกแห่ง

ธนู ช่างโลหะ ช่างเหล็ก ช่างทองแดง ฯลฯ

1.3.3 ลักษณะการปกครอง ชาวอารยันมีความเป็นอยู่เป็นเผ่า ๆ (Tribe) มีหัวหน้าเผ่าเรียกว่าราชา หรือราชันย์ ถ้าเป็นเผ่าใหญ่หัวหน้าเผ่าเรียกว่า มหาราชา หรือมหาราชาชั้นยี่ หัวหน้าเผ่าปกครองเสมือนผู้ใหญ่บ้านปกครองลูกบ้าน คำว่าราชาและมหาราชาเป็นคำที่ใช้ในอินเดียปัจจุบัน จึงไม่น่าสงสัยเลยว่าสองคำนี้อินเดียรับวัฒนธรรมทางภาษามาจากอารยัน เพราะภาษาสันสกฤตเป็นภาษาของพวกเขาอารยัน

หัวหน้าเผ่าของอารยันมาจากการคัดเลือกจากผู้ี่แข็งแรงและมีความสามารถ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หัวหน้าเผ่าปกครองโดยมีสภา (Sabha) และสมิติ (Samiti) เป็นผู้ช่วย สันนิษฐานว่าสภาคือที่ชุมนุมของผู้อาวุโสในเผ่า สมิติคือที่ชุมนุมของราษฎรในเผ่า น่าจะเทียบได้กับวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎรในปัจจุบัน

กิจกรรมการเรียนรู้ 1

1. ใครคืออารยัน อพยพมาตั้งถิ่นฐานในอินเดียบริเวณใด
2. จงกล่าวถึงลักษณะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองของอารยัน

2. ยุคมหากาพย์

ยุคมหากาพย์ (1250—850 B.C.) เป็นยุคที่อารยันขยายตัวเต็มที่ บางพวกลงมาทาง ตะวันออกเฉียงเหนือ บางพวกลงมาทางใต้แถบลุ่มน้ำคงคาตอนกลางของอินเดียปัจจุบัน บางพวก อพยพไปอยู่แถบรัฐเบงกอลปัจจุบัน เราทราบเรื่องราวของอารยันจากมหากาพย์ 2 เล่ม คือ รามายณะ และมหาภารตะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 รามายณะ รามายณะ หรือรามเกียรติ์ของไทย หรือรามเกียรติ์ของเขมร แต่งโดย ฤๅษีวาลมิกิ (Valmiki) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การปกครองของ อารยันไว้เป็นอย่างดี บุคคลสำคัญ ๆ ในเรื่องซึ่งแบ่งออกเป็น 2 พวก ได้แก่ อารยันกับมิลักขะ หรือทราวาทิ พระราม พระลักษมณ์ นางสีดา หนุมาน จัดเป็นพวกอารยัน ส่วนทศกัณฐ์กับพวก จัดเป็นทราวาทิ หรือมิลักขะ (ผู้สนใจโปรดศึกษารายละเอียดจากเรื่องรามเกียรติ์) สรุปว่าบุคคล สำคัญในเรื่อง เช่น พระราม เป็นบุตรในอุดมคติเพราะเคารพเชื่อฟังบิดา เป็นสามีในอุดมคติ เพราะสละภรรยาได้ และเป็นนักปกครองในอุดมคติเพราะเป็นผู้กล้าหาญ ส่วนนางสีดาเป็น สตรีในอุดมคติเพราะเสียสละทุกอย่างเพื่อสามี สัญลักษณ์ของนางแสดงถึงความบริสุทธิ์ ความ ภักดีและเสียสละ ทั้ง 2 คน คือพระรามกับนางสีดาเป็นบุคคลตัวอย่างที่ควรยกย่องและยึดถือ

เป็นแนวปฏิบัติสำหรับสังคมของอินเดียในยุคนั้น (ยุคของพวกอารยัน) ส่วนทศกัณฐ์เป็นตัวแทนของผู้โหดร้าย ทารุณ ป่าเถื่อน ไม่ใช่อารยะชน (Non-Aryans)⁹

2.2 มหาภารตะ แต่งโดยฤๅษีเวยาสะ (Vyasa) เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองที่ยาวที่สุดในโลก เนื้อเรื่องสำคัญคือการทำสงครามชิงแผ่นดินระหว่างพี่น้อง 2 ตระกูล คือ ตระกูลปาณฑพและตระกูลเคาฑพ สงครามดำเนินไปติดต่อกัน 18 วัน ทั้งสองฝ่ายเสียไพร่พลไปจำนวนมาก ฝ่ายปาณฑพเป็นผู้มีชัย ตามคติของชาวฮินดูเชื่อว่าปาณฑพคืออารยัน หรือฝ่ายธรรมะ เคาฑพคือทราวาทหรือมิลักกะ เป็นฝ่ายอธรรม นอกจากนี้ มหาภารตะยังให้รายละเอียดเกี่ยวกับการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมสมัยมหากาพย์ไว้เป็นอย่างดี

2.3 สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองที่ปรากฏในมหากาพย์

2.3.1 เศรษฐกิจ ประชาชนเลี้ยงชีพด้วยการเกษตร มีการทำนา ทำไร่ ไร่ซึ่งเป็นสัตว์ที่เลี้ยงมากเพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนได้ลดบทบาทลง โดยมีการใช้เหรียญทองแดงแทน เศรษฐกิจของอารยันสมัยนี้ขยายตัวอย่างมาก ถึงกับมีการส่งสินค้าออกประเภทผ้าไหม น้ำหอม เครื่องเทศไปขายที่อียิปต์และเมโสโปเตเมีย

2.3.2 สังคม มีโครงสร้างทางสังคมแบบวรรณะชัดเจนมากขึ้น พราหมณ์หรือพระกุมการนำสังคมได้อย่างเหนียวแน่น โดยทั่วไปเป็นครูบาอาจารย์ ทำหน้าที่ประกอบพิธีกรรมให้ชนวรรณะอื่น ในบางครั้งถึงกับประกาศตนเป็นตัวแทนพระเจ้าเป็นเจ้า วรรณะ 4 เหล่า คือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร แต่ละวรรณะแตกแยกออกเป็นวรรณะย่อย ๆ อีกมากมายอย่างน้อยวรรณะละ 16 วรรณะย่อย

2.3.3 การปกครอง มีการปกครองแบบนครรัฐซึ่งตั้งอยู่ตามลุ่มน้ำคงคา แต่ละนครรัฐมีอิสระไม่ขึ้นตรงต่อกันและกัน นครรัฐที่สำคัญ ๆ ได้แก่ กुरुเกษตร อโยธยา ฯลฯ ราชาหรือราชันย์มีสถานภาพเปลี่ยนไป กล่าวคือ ในสมัยพระเวทเป็นเพียงหัวหน้าเผ่า แต่ในสมัยมหากาพย์ดำรงตนในฐานะเป็นเจ้าผู้ครองนครรัฐ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

1. มหากาพย์คืออะไร ? ให้ความสำคัญแก่ประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง ?
2. จงกล่าวถึงลักษณะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองสมัยมหากาพย์โดยสังเขป

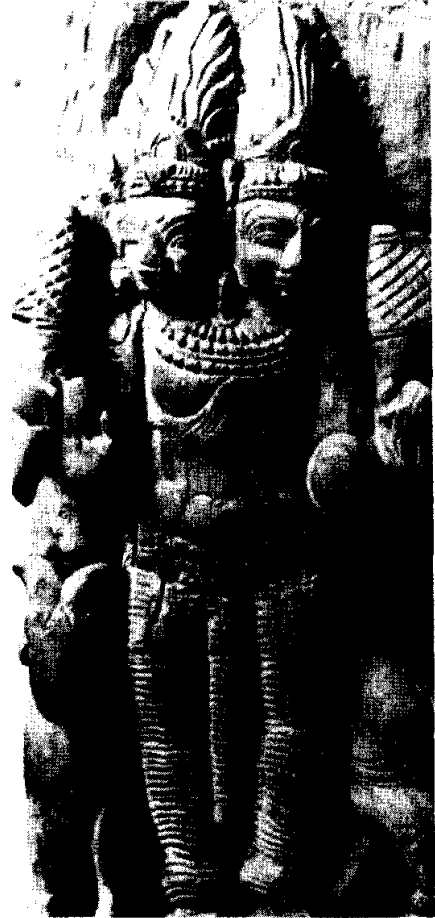
⁹A.L. Basham, Opcit, pp. 45 46.

3. อารยธรรมของอินโด-อารยัน

3.1 ศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) ก่อนที่จะมีศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูในปัจจุบันนี้ ชาวอารยันมีศาสนาเป็นของตนเอง ซึ่งหัวใจของศาสนาอยู่ที่การบูชาฮินดู มีการบูชาภูตผีปีศาจและอำนาจต่าง ๆ ทางธรรมชาติ ต่อมาการนับถือต่าง ๆ ก็ได้พัฒนามาเป็นการบูชารูปปั้นของเทวะและเทวีซึ่งมีมากมาย และกลายมาเป็นต้นแบบของศาสนาฮินดูในปัจจุบัน พระเจ้าของอารยันที่ปรากฏในคัมภีร์ฤคเวท ได้แก่ พระอินทร์เป็นเทพสูงสุด พระอัคนีเป็นที่สองรองจากพระอินทร์ พระอัคนีมี 3 รูป คือ ในโลกมีรูปเป็นไฟ ในบรรยากาศมีรูปเป็นแสงสว่าง ในสวรรค์มีรูปเป็นดวงอาทิตย์ นอกจากนี้มีพระวรุณทำหน้าที่คุมกฎจักรวาล ดังกล่าวมาแล้วว่า ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูมีพื้นฐานมาจากศาสนาของอารยัน ความเจริญรุ่งเรืองของศาสนาพราหมณ์เกิดขึ้นในสมัยพราหมณ์เรื่องอำนาจ คือ ปลายสมัยมหากาพย์ องค์ประกอบที่สำคัญของศาสนาพราหมณ์มีดังนี้

พระวรุณ

พระอัคนี

3.1.1 พระเจ้า ศาสนาพราหมณ์ไม่มีศาสดาเหมือนศาสนาอื่น มีเทพเจ้ามากมาย นับเป็นร้อยเป็นพันองค์ แต่มีองค์ที่สำคัญ ๆ อยู่ 3 องค์ เรียกว่า “ตรีมูรติ” คือ

ก. พระพรหม เป็นผู้สร้างมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย พระองค์เป็นผู้สร้างจักรวาลหรือสร้างโลก โลกที่ทรงสร้างนั้นตั้งอยู่ได้เป็นยุค และพินาศไปเป็นยุค มี 4 ยุค คือ

1. กฤตยุค เป็นยุคแห่งสัจธรรมมั่นคง มีพระพรหมองค์เดียวเป็นใหญ่ ไม่มีเทพเทวาอื่น ๆ ไม่มียักษ์ ไม่มีมาร ใครปรารถนาสิ่งใดสำเร็จตามปรารถนา ไม่มีการค้าขาย แลกเปลี่ยน ไม่มีโลก โกรธ หลง ทุจริต คดโกง และไม่มีโทษทัณฑ์ใด ๆ

2. ไตรยุค ยุคนี้สัจธรรมเสื่อม 1 ใน 4 ไม่มีพิธีกรรม มนุษย์ปฏิบัติธรรม เพื่อหวังผลประโยชน์และอานิสงส์จากการปฏิบัติสัจธรรมนั้น ๆ

3. ทวปรยุค ยุคนี้สัจธรรมเสื่อม 2 ใน 4 นรชนเกิดเจ็บป่วย เกิดอันตราย นิยมทำความชั่ว มีพิธีกรรมเพื่อล้างความชั่ว พระเวททั้ง 3 เกิดขึ้นแต่คนไม่เอาใจใส่

4. กลียุค ยุคนี้ (ปัจจุบัน) สัจธรรมเหลือเพียง 1 ใน 4 คนห่างเหินจาก ศีลธรรม หมกมุ่นในกิเลสตัณหา เต็มไปด้วยราคะ โทสะ โมหะ คดโกงกันทั่วไป

ข. พระวิษณุ บางที่เรียกว่าพระนารายณ์ เป็นผู้รักษา

ค. พระศิวะ ไทยเรียกว่าพระอิศวร เป็นผู้ทำลาย

3.1.2 คัมภีร์ ศาสนาพราหมณ์มีคัมภีร์มากมาย ไม่สามารถที่จะนำมากล่าวในที่นี้ ได้ ขอกล่าวเฉพาะที่สำคัญ ๆ ซึ่งได้แก่พระเวท 3 คือ

ก. ฤทเวท เป็นบทสรรเสริญคุณและฤทธิ์ของเทพต่าง ๆ กล่าวถึงการสร้างโลกทั้งหมด และหน้าที่ของพระพรหมผู้สร้างมนุษย์และสัตว์

ข. ยชุรเวท เป็นบทแสดงพิธีบวงสรวงต่าง ๆ และบทสวดในเวลาทำพิธีกรรม เรียกว่ายัญญกรรม (ต่อมาแยกออกเป็นยชุรเวทขาวและยชุรเวทดำ เล่มต้นเป็นบทร้อยกรอง เล่มหลังเป็นบทร้อยแก้ว นับถือกันตามนิยายที่แยกกันไป)

ค. สามเวท แสดงกลศาสตร์หรือศิลปศาสตร์ รวมทั้งสังคีตต่าง ๆ

ทั้ง 3 คัมภีร์นี้เรียกว่า “ไตรเพท” หรือ “ไตรเวท” ต่อมาถึงปลายสมัยพราหมณ์ มีเวทเกิดขึ้นอีกหนึ่ง เรียกว่า “อาถรรพเวท” เป็นบทสวดคาถาเกี่ยวกับไสยศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีคัมภีร์อริยัญกะ ภควัทคีตา พระมธุ ฯลฯ คัมภีร์ทั้งหมดนี้จารึกเป็นภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นต้นแบบของภาษาต่าง ๆ ในภาษาไทยมีภาษาสันสกฤตประมาณ 45%

พระพรหม

ศิวะปางนาถราช

พระศิวะกับเจ้าแม่อุมาเทวีและเจ้าแม่ปารวตี
พระวิษณุหรือพระนารายณ์อยู่ด้านขวามือ

เจ้าแม่สร้อยศรีอมรินทร์ มเหสีพระพรหม

3.1.3 วรรณะ บรรดาคำสอนทั้งหลายในคัมภีร์พระเวท มีคำสอนข้อหนึ่งที่สำคัญที่สุดของลัทธิคือคำสอนเรื่องพระพรหมผู้สร้าง พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ไว้เพื่อสันติ ดังนี้

- ก. ทรงสร้างคนชั้นพราหมณ์ (นักบวช) จากพระโอษฐ์
- ข. ทรงสร้างคนชั้นกษัตริย์ (นักรบ) จากพระพาหา
- ค. ทรงสร้างคนชั้นแพศย์ (พ่อค้า) จากพระโสณี (ลำตัวถึงตะโพก)
- ง. ทรงสร้างคนชั้นศูทร (กรรมกร) จากพระบาท

ในวรรณะทั้ง 4 วรรณะพราหมณ์และวรรณะกษัตริย์ถือว่าเป็นวรรณะสูง วรรณะแพศย์ถือว่าเป็นชนชั้นกลาง วรรณะศูทรจัดว่าเป็นชนชั้นต่ำ หนึ่ง คนที่อยู่ในวรรณะใด วรรณะหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วนี้เรียกว่า “สววรรณะ” แปลว่าพวกมีวรรณะสังกัด แต่ยังมีคนอื่นอีกพวกหนึ่งเรียกว่า “อววรรณะ” แปลว่าไม่มีวรรณะสังกัด คงไม่ผิดถ้าจะเรียกพวกอววรรณะนี้เป็นวรรณะที่ 5 ในสังคมฮินดู¹⁰ พวกฮินดูสววรรณะจะถูกเหยียดหยามพวกอววรรณะนี้ว่าเป็นพวกต่ำช้า เป็นตัวเสียด เป็นอับมงคลแก่ผู้ที่ได้พบเห็น มีฐานะต่ำต้อยกว่าสัตว์ดิรัจฉาน พวกอววรรณะนี้มีชื่อเรียกกันไปต่าง ๆ เช่น จันทาล หรือชน หินชาติ ปารีหะ ปัญจมะ มาหารี อธิศูทร และ ฯลฯ

นอกจากนี้ ศูทรยังถูกแบ่งออกเป็นพวกย่อย (SUB-CASTE) ออกไปอีกมากมาย แต่พอจะสรุปรวบรวมกล่าวเป็นพวกใหญ่ ๆ ได้ 3 พวกด้วยกัน คือ

- ก. พวกที่แตะต้องไม่ได้ (Untouchable)
- ข. พวกที่เข้าใกล้ไม่ได้ (Unapproachable)
- ค. พวกที่มองดูไม่ได้ (Unseeable)

อาชีพของบุคคลเหล่านี้ก็คือกวาดถนน ล้างส้วม ขนขยะ เก็บและฟอกหนัง เป็นต้น ถ้าจะทำกสิกรรมก็ทำได้เพียงเช่าที่เขาค้า จะเป็นเจ้าของที่มิได้ ไม่นอนุญาตให้ใช้ของบางอย่างซึ่งคนในวรรณะอื่นใช้ สถานที่อยู่อาศัยก็ได้แก่กองขยะที่สกปรกส่งกลิ่นเหม็นหรือตามแหล่งสลัม เมื่อเกิดมาเป็นศูทรก็ต้องมีชีวิตอยู่อย่างศูทรและตายอย่างศูทร ชีวิตของพวกเขามิมีความหวังอะไรเลย และก็เชื่อว่า “พวกศูทรนั้นไร้ผ้าผ่อนจะห่อหุ้มกาย ไม่มีบ้านจะอยู่อาศัย อดอยากยากแค้น โศกเศร้าระทมทุกข์อย่างแสนสาหัส” ท่านมหาตมะ คานธี ก็เคยกล่าวว่า “ระบบศูทรคือมลทินของศาสนาฮินดู”¹¹

¹⁰Dr. Rajasektariah, B.R. Ambedkar-Politics of Emancipation, p. 6.

“Gandhi, Untouchable, p. 3.